



Mariandel en Mark Vaessen

Met een productie van 11.640 kilo melk, 4,49% vet en 3,54% eiwit noteert de veestapel van Mark en Mariandel Vaessen een ejr van 3001 euro, goed voor de eerste plek in Limburg.



Aantal koeien:	110 (119 afgesloten lijsten)
Melkquotum:	1.045.504 kg
Grond:	51 hectare
Econ. jaarresultaat:	3001 euro

Mariandel Vaessen: 'Weidegras is het toetje'

Niet hongerig de wei in

Mark en Mariandel Vaessen uit Heerlen realiseren de hoogste productie van alle robotbedrijven in Nederland. Tegen de adviezen in werken ze met een energierijk basisrantsoen. Goed gebruik van de koe is cruciaal voor het succes.

tekst **Tijmen van Zessen**

Wie door het keukenraam bij Mark (32) en Mariandel (28) Vaessen naar buiten kijkt, denkt in eerste instantie dat het bedrijventerrein van Heerlen hun boerderij bedreigt. Maar niets is minder waar, het drie etages hoge gebouw vormt het onderkomen voor ruim 80.000 kippen. In maatschap met Marks ouders Harrie (64) en Tila (56) runnen de jonge veehouders een volwaardige pluimvee- én melkveetak. Met het pluimvee behoren ze tot de grootste bedrijven van Nederland. Ook

de melkveehouderij kent een bovengemiddelde omvang. De 119 melkkoeien realiseerden in het jongste boekjaar het hoogste economisch jaarresultaat (ejr) van Limburg. Op de nationale ranglijst bezet Vaessen de vierde positie. Met een gemiddelde productie van 11.640 kg melk, 4,49% vet en 3,54% eiwit noteerde de veestapel een ejr van 3001 euro.

Geen krachtvoerbox

De Limburgse topmelkers runnen tevens het robotbedrijf met de hoogste melk-

productie in Nederland. Sinds tien jaar laat Vaessen zijn overwegend zwartbonte veestapel automatisch melken. 'Mijn oom ging met de vut, dus viel er arbeid weg. Verder zorgde een stijgende melkproductie steeds vaker voor problemen met de uiergezondheid en was het bedrijf sociaal gezien uit balans; we waren 's avonds steeds later klaar met het werk', vertelt Mark.

Hij weet niet of het automatisch melken heeft bijgedragen aan de topproductie. 'We hebben het afgelopen seizoen niets



Georgette 600 (v. Classic), actuele stiermoeder



Melkrobot zorgt voor 3,8 melkingen per koe per dag

anders gedaan dan voorgaande jaren.' De Lely A3-robots melken de koeien in de stalperiode 3,8 keer per dag, tijdens het weideseizoen 3,4 keer. 'Weidegras is het toetje voor de koeien', zegt Mariandel. 'We weiden hoofdzakelijk voor het welzijn van de koe; een koe hoort in de wei thuis. Het rantsoen gaat uit van maximaal 2,5 kilo droge stof weidegras per dag. Koeien mogen hier niet met honger naar buiten, anders komen ze te laat weer binnen en daalt het aantal melkingen.'

Mark knikt: 'Ze moeten het hebben van wat er aan het voerhek ligt. De huiskavel telt maar 4,5 hectare; er lopen per hectare dertig koeien. Ze vreten alleen de toppen eruit volgens het systeem van stripgrazen. Er blijft zelfs nog gras over om te maaien voor het jongvee.'

Zelf balen persen

Op stal ligt een rijk basisrantsoen van snijmais, voordroogkuil, aardappelpersvezel, gedroogde luzerne, soja, gedroogde bietenpulp en een beetje najaarskuil, aangevuld met krijt, kalksteen, zout en vruchtbaarheidsmineralen. Het rantsoen bevat energie voor een productie van 30,5 kilo melk. Past dat bij een melkrobot? 'Het resultaat spreekt voor zich, de koeien raken niet verzadigd en we gebruiken geen krachtvoerbox. Ze krijgen maximaal acht kilo brok in de robot.' De hoge melkproductie staat of valt vol-

gens Mark Vaessen met een goede kwaliteit ruwvoer. Daarom oogst hij het gras in ronde balen met een eigen machine. 'We hebben vijftig hectare verdeeld liggen over dertig percelen. Dan is het handiger om met balen te werken. We maken homogener voer omdat we kleinere porties oogsten en zelf het oogstmoment bepalen. Elke baal die opengaat is weer een verse kuil. Ik kan kiezen op welk moment ik welke partij wil voeren; de eerste snede oogst ik in groene folie, de tweede in witte en bij de derde combineer ik groen en wit tot een zebrapatroon.'

Naast de voeding is aandacht voor beenvoerwerk een belangrijke succesfactor in Heerlen. Mariandel: 'We bekappen de klauwen standaard drie keer per jaar. Dat werk geven we niet uit handen. Juist het op model snijden van de klauw is het leuke werk. Bovendien scheren we op hetzelfde moment standaard de uier en onderbuik.'

Goed beengebbruik is voor een vlot robotbezoek cruciaal. Hier heeft vooral de fokkerij impact, vindt Mark. In het verleden gebruikte de veehouder veel Lucky Mike, Grandprix, Chassee en Hugo, nu zet hij in op Munster, Knowledge, Mr Samuël, Goldwyn en Frontrunner rf. 'We fokken op mooie en functionele koeien met een leuk exterieur. De benen en uiers moeten goed zijn om de productie aan kunnen', zegt Mariandel. Soureth

Holsteins – de stalnaam van Vaessen – is sinds kort lid van Eurogenes. 'Binnenkort gaat ons stierkalf Soureth Crusher naar KI Samen. Het is een zoon van Delta No Limit uit Georgette 600, een 85 punten rode Classicdochter uit de Grietjefamilie, waaruit ook fokstier Emil II komt.' No Limit is een Mascolzoon uit Massia 20.

Niet fixeren op hoge productie

Georgette staat bij Vaessen voorspeld op een 305 dagenproductie van 10.966 kilo melk met 4,04% vet en 3,39% eiwit. Stalfavoriet is Irene 99 (v. Grandprix). Ze produceerde tot op heden in 1066 dagen 49.800 kilo melk met 3,88% vet en 3,51% eiwit en heeft 87 punten. Hoge producties zijn mooi, maar Vaessen is er niet op gefixeerd. 'Als het mogelijk was om de productie duizend kilo melk per koe te laten dalen en tegelijkertijd de kosten meer dan evenredig mee te laten dalen, dan zou ik daar geen moeite mee hebben. Een koe van 9000 kilo melk kan de productie makkelijker aan. Ze belast haar uier en klauwen minder en heeft minder inseminaties nodig om drachtig te worden. Maar ik ben bang dat als ik een dubbeltje per dier per dag zou besparen door bijvoorbeeld een minder luxe brok te voeren, ik twaalf cent per dier per dag toeleg vanwege een lagere melkproductie. Bovendien vrees ik met een armer rantsoen een diepere negatieve energiebalans bij de koeien.'

Voerkosten van zes tot zeven cent per kilo melk (exclusief de luzerne en aardappelpersvezel) zijn Mark daarom geen doorn in het oog. En het krachtvoerverbruik per 100 kilo melk is met 25,5 kilo netjes. Toch voelt hij dat er grenzen zijn, ook gezien de standaard toediening van propyleenglycol en een calciuminfuus vanaf de derde lactatie. 'Dat is nodig om de productie te ondersteunen. Doen we dit niet, dan gaat dat ten koste van de weerstand van de koe. We zijn gewoon overgeleverd aan de fokkerijorganisaties die blijven selecteren op melkproductie. Daar ligt de verantwoordelijkheid stieren te fokken waarvan de dochters de productie makkelijk aankunnen.' |

Drie etages hoge kippenstal voor ruim 80.000 dieren

